

Óli Jacobsen

Sigert Patursson: Myndaði nýggjársrøðu í Danmark

Sigert hevði so stórar hugsjónir, at hann gav íblástur til nýggjársrøðu. Sjúrður heldur, at hansara hugsjónir um Føroyar sum miðdepul eru við at gerast veruleiki.

3. partur

Tað hevur verið merkliga kvirt um Sigert Patursson í mong ár. Men nú er hann aftur blivin aktuellur. Tað mest sjónliga var, at russarin, Andrei Melnikov, hevur týtt bókina hjá Sigert um Sibiria til russiskt. Tað er hetta, sum hevur verið høvið til hesa greinarøð.

Ein av teimum, sum hevur fingið íblástur av Sigert, er Sjúrður Skaale. Tá ið hann av Danmarks Radio varð biðin um at halda eina alternativa nýggjársrøðu í sendingini Deadline, var Sigert útgangsstøðið. Hetta gjørdi Sjúrður eisini á ein hugtakandi og skemtiligan hátt. Eisini fingi siggjararnir at vita, at Sigert var týddur til russiskt, og bókin varð víst á skerminum. Gjøgnumgangandi myndin í sendingini var baksíðumyndin á bókini av Sigert við jarðarknøttinum í hondini.

Sjúrður hevur eisini gjørt egnar kanningar av Sigert, sum geva ískoyti til hesa søgu. Takkað verið honum, er Sigert nú eisini ein kendur maður í Danmark.

Framløgán hjá Sjúrði um Sigert

Í 1889, da han var 19 ár gammel, tog denne legendariske færøske eventyrer, denne helt unikke kombination af Roald Amundsen og Don Quijote, på en seks år lang rejse til Sibirien. Han udgav senere en fantastisk bog om sine oplevelser, og i det forgangne år – 130 år efter, at han tog ud på denne rejse – fik folk i det nordlige Rusland endelig denne guldgrube af en fortælling på sit eget sprog.

På den måde kom 2019 til at stå i Sigerts lys. Og det kommer 2020 også at gøre.

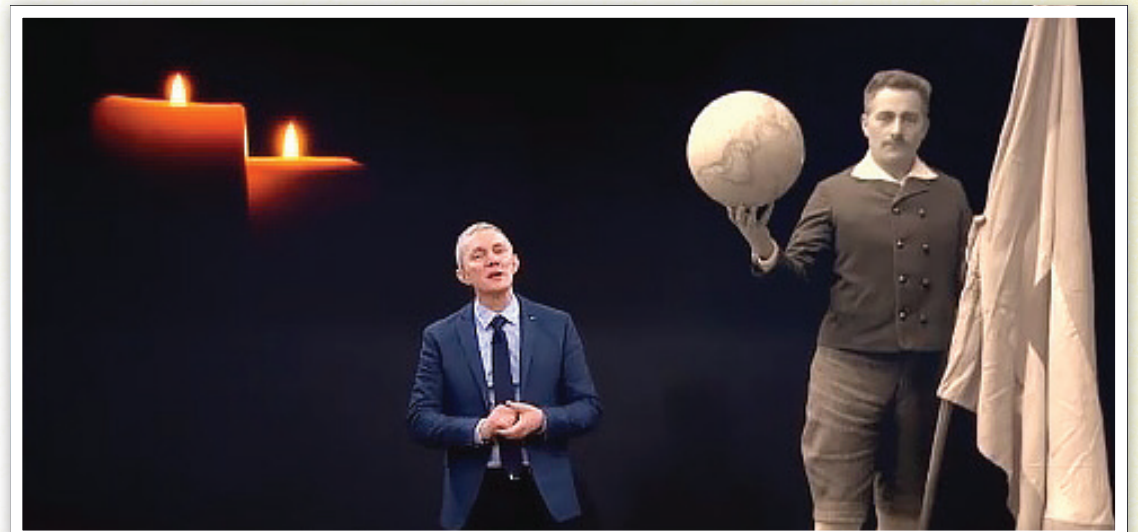
Sigerts umættelige nysgerrighed drev ham ud på rejser over hele verden. Han var både i Asien og Afrika. Han var der, hvor tingene skete. Da der var verdensudstilling i Paris i 1900 tog han derned på hesteryg, og da revolutionen (1905-1907) nogen år senere brød ud i Rusland, ja, så tog han derop som reporter.

Han skrev meget, men uanset hvor han kom frem, blev der også skrevet om ham. Han talte ti sprog, så han kunne begå sig mange steder, og overalt holdt han velbesøgte foredrag. Ikke kun om, hvordan verden var, men også om, hvordan den burde være. Hans rejser gav ham en unik indsigt og helt klare meninger om alt fra religion til tandbørstning.

De talløse artikler om ham fra mange lande viser, at manden var umulig at sætte i bås. Han blev kaldt alt fra Færøernes profet til ussel vagabond og til veloplagt humorist.

Også de kloge kommentatorer kom på banen dengang og sagde, at manden var gal – specielt når han talte om sine to store politiske visioner. Den ene var, at alle verdens mennesker skulle forenes under en fælles regering. Det havde Sigert en fuldstændigt gennemtænkt plan for. Han både tegnede et flag og skrev en grundlov for hele verden.

Den anden vision var en selvstændig færøsk stat. De to visioner havde én fællesnævner, for verdensregeringens hovedsæde skulle ligge på Færøerne. At regere kræver jo, at man tænker klart. Og det kan man ikke sydpå. Det er for varmt. Hvordan skulle

Sjúrður helt nýggjarársrøðu grundað á hugsjónirnar hjá Sigert

man kunne holde hovedet koldt, når der er 30 grader i skyggen?

At regere kræver også langsigtede visioner og udsyn. Og det kan man ikke have i et land, hvor der ikke ER noget udsyn.

Nej, verden skulle styres fra den kolde klare luft i de færøske fjelde.

Sigert udbredte også sine visioner gennem sine egne publikation „Verdensskriftet, Menneskehedens Avis“, som han udgav i flere lande.

Sigert fær kanska – partvist - rætt

Síðan hevði Sjúrður hugleiðingar um sjónarmiðini hjá Sigert. Hann helt, at vit neyvan fáa nakra heimsstjórn í hesum árinum. Men árið fer kanska at vísa, at tey sum søgdu Sigert vera profet fóru at fáa rætt, tí gamla skipanin við danska ríkinum er ikki longur haldbar.

Høvuðsætið í ríkinum hevur higartil ligið í Keypmannahavn, tí her eru fleiri fólk og størri figgjarlig og politisk styrki enn í Føroyum og Grønlandi.

Men hetta kemur ikki at hava avgerandi týðningin framyvir.

Sum Sjúrður sigur:

„Nu er de afgørende faktorer på den internationale scene geografi, størrelse og strategisk placering. Landområdet gør Grønland vigtigt. Havområdet gør Færøerne vigtige.“

Tí er Danmark við at gerast

eitt útjaðaraøki í ríkinum. Í veruleikanum er Tórshavn nú miðdepil. Og við tí áhuga sum USA, Kina og Russland vísa Føroyum í samband við arktiska spurningin, er Tórshavn eisini við at gerast ein heimsmiðdepil.

Tí vil maktin flyta frá Keyp-

mannahavn til Havnar, har luftin er køld og klár, har útsýnið er vítt og stórar hugsanir kunnu hugast.

Hetta er víst framvegis langt frá teimum hugsjónum, sum Sigert Patursson hevði, men hetta er so ein byrjan.

Nú fáa vit at síggja, hvussu tað fer at gangast við hesum.

Gekk 400.000 kilometur

Tað er nógv tilfar um Sigert. Nógv hevur verið skrivað í føroyskum bløðum, nógv tilfar er eisini á Landsbókasavninum og okkurt tilfar er enn hjá familjuni.

Her skulu her og í einum parti afturat takast nøkur brot afturat av tí varð skrivað um Sigert.

Fráhaldsblaðið Dúgván skrivaði 1. januar 1915:

Journalist Sigurd Patursson har i Sverige startet et illustreret Ugeblad under navn Føroyar.

Tingakrossur skrivaði 23. mars 1927

Flogboð úr Berlin siga frá, at "globetrottarin – heimsferðamaðurin, føroyingurin Sigurd Patursson nú er í veraldarstaðnum við áanna Spree. Saman við hundi sínum Rita, sum var eftir í Kirkjubø, tá Sigurd seinast fór hiðani (í 1925) hevur hann nú gingið 400.000 kilometrar. (Spurningurin er um hetta kann vera rætt!)

Næsta ár væntar hann at

Sigert I. i Hverdagsdragt. Henda mynd er frá ritinum "Sigert I. som Globetrotter."